

ಶ್ರೀಮಾತೆ

ಮೂಲ ಬಂಗಾಳಿ : ಆಶುತೋಷ್ ಮಿತ್ರ

ಅನುವಾದ : ಸ್ವಾಮಿ ಜ್ಞಾನಯೋಗಾನಂದ

ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಜೀವನ, ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಬರಹಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪವೆನ್ನಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವೃಂದದವರು, ಇತರ ಒಡನಾಡಿಗಳು, ಭಕ್ತರು ಬರೆದ ಅನೇಕ ಸ್ಮೃತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಗಾಳಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಉದ್ಯೋಧನ ಕಾರ್ಯಾಲಯವು 'ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮಾಯೀರ್ ಪದಪ್ರಾಂತೇ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಎರಡನೇ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶ್ರೀ ಆಶುತೋಷ ಮಿತ್ರ ಅವರ 'ಶ್ರೀ ಮಾ'^{*} (ಇದನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು) ಎಂಬ ದೀರ್ಘ ಬರಹ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ; ಇದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬರಲಿದೆ. ಮೂಲ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನೇಕ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಸ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಆಶುತೋಷ ಮಿತ್ರ ನೀಡಿದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ; ಉದ್ಯೋಧನ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅದರ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮಾ

ನಂದರು ನೀಡಿರುವ ಹೊಸ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಮುಂದೆ (-ಸಂ) ಎಂದೂ, ಕನ್ನಡಾನುವಾದದಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಮುಂದೆ (-ಅನು) ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ ೧

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೯೮ನೇ ಇಸವಿಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೨ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಇದು. ಶಾರದಾ ಮಹಾರಾಜರೊಂದಿಗೆ (ಸ್ವಾಮಿ ತ್ರಿಗುಣಾತೀತಾನಂದರು) ನಾನು ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೧೦/೨ ಬೋಸ್‌ಪಾರಾ ಲೇನ್ ಕಡೆಗೆ ('ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮನೆ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಉದ್ಯೋಧನ') ಹೋದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಅದು ಯಾರ ಮನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಾಸ

ವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವೇಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಕೆಳ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳಿವೆ, ನಡುವೆ ಪ್ರಧಾನ ಬಾಗಿಲು ಇದೆ. ಆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ - ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಸಾಧುಗಳು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶಾರದಾ

* ಈ ಕೃತಿಯು 'ಶ್ರೀ ಮಾ'(ಬಂಗಾಳಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೪೪ ನೇ ಇಸವಿಯ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಪ್ರಕಾಶಕರ ವಿವರ: ಸಂತೋಷ್‌ಕುಮಾರ್ ಫೋಷ್, ೭, ಸರ್ವಖಾನ್ ರೋಡ್, ಪಾಯಿಕ್‌ಪಾಡಾ, ಬೇಲ್‌ಗಾಛಿಯಾ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೯೮) ಈ ಗ್ರಂಥ ಮರುಮುದ್ರಣ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಲೇಖಕ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದಾನೆ, ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ." ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ

ಮೊದಲ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಬೃಹ್ಮಚಾರಿ ಅಕ್ಷಯಚೈತನ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾದೇವಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖಕನಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬೃಹತ್ಪಾದ, ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಧಿಕೃತ ಗ್ರಂಥ, ಸ್ವಾಮಿ ಗಂಭೀರಾನಂದರ 'ಶ್ರೀ ಮಾ ಶಾರದಾದೇವಿ' ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ 'ಶ್ರೀ ಮಾ' ಗ್ರಂಥದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ 'ಶ್ರೀ ಮಾ' ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿವೆ. ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. (-ಸಂಪಾದಕ)

ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಕೇಳಿದರು: “ಇವನು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನೇ?” ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, “ಹೌದು” ಎಂದರು.^೧ ಆಗ ಆ ಸಾಧುಗಳು, “ಆದರೆ ಈಗ ಶ್ರೀಮಾತೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ - ಅವರು ರಾಕೂರರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವಾಗ^೨ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

ಆದರೆ ಈ ‘ಶ್ರೀಮಾತೆ’ ಯಾರೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ವಿಷಯ

‘ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮನೆ’ ಅಥವಾ ಉದ್ಬೋಧನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಒಂದು ಹಳೆಯ ಫೋಟೋ

೧. ಲೇಖಕ ಸ್ವಾಮಿ ತ್ರಿಗುಣಾತೀತಾನಂದರ (ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಹೆಸರು - ಶಾರದಾಪ್ರಸನ್ನ ಮಿತ್ರ) ಸ್ವಂತ ತಮ್ಮ. ಅವರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದರು. ಸಂನ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಹೆಸರು ‘ಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ಯಕಾಮಾ ನಂದ’ ಎಂದಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೇ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ (೧೩ ವರ್ಷ) ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ‘ನನ್ನ ಕಾರ್ತಿಕ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಶಾತ್ ಅವರು ಮಹಾಸಂಘವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. (-ಸಂ)

೨. ರಾಕೂರರು ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ದೇವರನ್ನು ಭಕ್ತಪೂರ್ವಕ ಕರೆಯುವ ಹೆಸರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ‘ರಾಕೂರರು’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಗೆಂದು ಮಲಗಿಸುತ್ತಾರೆ; ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ‘ಎಬ್ಬಿಸು’ತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು (ಚಿತ್ರಪಟದಲ್ಲೂ) ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದಲೇ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. (-ಅನುವಾದಕ)

ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇಕೆ, ಅವರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು (ಆಗ ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು) ಶ್ಯಾಮಪುಕುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗದು ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ಈ ಸಾಧುಗಳ ಹೆಸರು ಯೋಗಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್ (ಸ್ವಾಮಿ ಯೋಗಾನಂದ) ಎಂದು ಅನಂತರ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅವರ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಆ ಕೋಣೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ಶಾರದಾ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಹಾಗೂ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸೇವಿಸಿದೆ. ಅದು ತುಂಬ ಸಿಹಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ‘ಮಾತೆ’ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಆಕೆ ಈ ಸಾಧುಗಳ ತಾಯಿ ಇರಬೇಕೆಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿಟ್ಟಂತೆ ಸದ್ದಾಯಿತು; ಆಗ ಯೋಗಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್, “ಈಗ ನೀವು ಹೋಗಿ, ಶ್ರೀಮಾತೆ ರಾಕೂರರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದರು. ಶಾರದಾ ಮಹಾರಾಜ್ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಈ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಕೋಣೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಮೇಲಂತಸ್ತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಾನು, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲ, ಅಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸದ್ದರಿಂದ, ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಕೋಣೆಯತ್ತ ಹೋದೆ; ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾಕೆ ಮಹಿಳೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ತನ್ನತ್ತ ಕರೆದು, “ನೀನು ಶಾರದನ ತಮ್ಮನಲ್ಲವೇ? ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯಾ? ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನು” ಎಂದರು. ಎರಡು ಎಳ್ಳುಂಡೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅನಂತರ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿ ನಾನು ಮರಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು, “ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?” ಎಂದರು. ನಾನು ಗೊಂದಲ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರೆ, ಅವರು ಮೊದಲು ರಾಕೂರರಿಗೆ (ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಚಿತ್ರಪಟಕ್ಕೆ) ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮೊದಲು ರಾಕೂರರಿಗೆ, ಅನಂತರ

ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಗಲ್ಲವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಿದರು. ^೨

ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಮಹಾ ರಾಜರನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರೇ 'ಶ್ರೀಮಾತೆ' ಎಂದು. ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, "ನಾನು ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ನೀವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಾ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾರ ಮೂಲಕವಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಾ?" ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು "ಇಲ್ಲ" ಎಂದರು.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಅವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ದಿನ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಮರಣಾರ್ಹ ದಿನವೆನ್ನಬೇಕು. ಅದು ೧೯೯೮ರ ಮೇ ೧೫ರಂದು, ಭಾನುವಾರ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಪೂಜೆ ಗಾಗಿ ಬೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವರ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕೆಳ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಇದ್ದರು. ಅವರೊಂದರು: "ನೀನಿನ್ನೂ ಹುಡುಗ - ನೇರ ಮೇಲಂತಸ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡು." (ಆಗ ನನಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು). ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಆಗತಾನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೂಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ, "ಮೊದಲು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದರು.

ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವರು ನನ್ನತ್ತ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದರು, "ಮಂತ್ರ (ದೀಕ್ಷೆ) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ?" ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಏನೇ ಇದ್ದಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದು ಹೇಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡರು? ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿತ್ತರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣು ಇತ್ತು. ಅದರತ್ತ ಕೈ ತೋರಿಸಿ, "ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಗೂ" ಎಂದರು. ಅವರದೇ ವಸ್ತು; ಅದನ್ನೇ ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟೆ.

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಹೋಗಿ ಬರತೊಡಗಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯೋಗಿನ ಮಹಾರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಲಾಲ್ (ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಧೀರಾನಂದರು) ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ (ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ) ಕೂಡ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಬೇಲೂರು ಮಠವಿದ್ದುದು ನೀಲಾಂಬರ ಮುಖ್ಯೋ

^೨. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಗಲ್ಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ದೂರದಿಂದ ಚುಂಬಿಸುವ ರೀತಿ, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಎಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. (-ಅನು)

ನೀಲಾಂಬರ ಬಾಬು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯನ ಉದ್ಯಾನ ಮನೆ

ಪಾಧ್ಯಾಯನ ಉದ್ಯಾನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಾತೆ ನೌಕೆಯಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮಠದಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಊದತೊಡಗಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಇಳಿದು ಬಂದಾಗ ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು, ಅವರನ್ನು ಮನೆಯ ವರಾಂಡಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿದೆವು. ಆಗ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ, ವಿಪರೀತ ಸೆಖೆ. ನಂದಲಾಲ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಣೆಗೊಳಿಸಿದ. ಸುಶೀಲ ಮಹಾರಾಜರೊಂದಿಗೆ (ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶಾನಂದ) ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವೆಗೆ ನಿಂತೆ. ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಹಿರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯವರಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ದೇವರ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಮೊದಲೇ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಣೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಫಲಾಹಾರ ನೀಡಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದರು. ನಂದಲಾಲ್ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಹಾಗೂ ಗೋಲಾಪ್ ಮಾಗೆ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯ ಪಾನೀಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರಸಾದದ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಇವನ್ನು ನೀಡಿ, ಉಳಿದವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಮುಖ ತೊಳೆಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅವರಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿದೆವು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಫಲಾಹಾರ ಮಾಡುತ್ತ ನಮಗಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಿದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವು.

ಅನಂತರ ನೈವೇದ್ಯ ತಯಾರಾದಾಗ, ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅವರನ್ನು (ಭಾವಚಿತ್ರ) ಮಲಗಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಹಾಗೂ ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ ಅವರ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಂದಲಾಲ್ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಅನ್ನ, ಹಾಲು ಇವನ್ನು ಕಲಸಿದರು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಹಾಲು, ಹಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಇವನ್ನು ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದು ಅರಿತು, ಯಾರೋ ನಂದಲಾಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಖಾಲಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತರಹೇಳಿದರು. ಅವನು ತಟ್ಟೆ ತಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ

ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಕಲು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಯವರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ತಟ್ಟೆಗೆ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಕಲು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ; ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರು ತಮಗಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಮಾತುಕತೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಏನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮಲಗುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪೂಜೆ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ - ಹೀಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯಿತು.

ಊಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹರಡಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ತುಸು ಒರಗಿದಂತೆ ಮಲಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದರು. ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಮಲಗಿ, ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದಳು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಫಲಾಹಾರವಾದ ಬಳಿಕ ಅವರೆಲ್ಲ ಮರಳಿ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬಂದು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀಮಾತೆ ದೋಣಿಯನ್ನು ಏರಲು ಮುಂದಾದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ, ಯೋಗಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಲಾಲ್ ಹೋಗುವವರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಇನ್ನೇನು, ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಖಾಲ್ ಮಹಾರಾಜರ (ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ) ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದ ಕೃಷ್ಣಲಾಲ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು: “ಅಮ್ಮಾ, ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ನೀವು ಒಂದು ಬಾರಿ ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಹೊಸ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಮ್ಮ ಪಾದದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕು.” ಶ್ರೀಮಾತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಯೋಗಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆದೇ ಹೋದರು. ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆ, ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ, ಕೃಷ್ಣಲಾಲ್, ಸುಶೀಲ್ ಹಾಗೂ ನಾನು ಹೋದೆವು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಹೊಸ ಜಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ನೋಡಿದರು. ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಬುಲ್, ಮಿಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಆಗ ಅಲ್ಲೇ ತಂಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಯವರನ್ನು ಹೊಸ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದರು. ಜಮೀನನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಗೊಂಡ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಹೇಳಿದರು, “ಕೊನೆಗೂ ಈ ಹುಡುಗರ ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಸೂರು ಮಾಡಲು ಜಾಗ ದೊರಕಿತಲ್ಲ! ಪಾಪ, ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ, ನಾಳೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ ಎಂದು ಅವರು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ದಿನವಾದ ಮೇಲೆ ತಾಕುರ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರು !”

ಶ್ರೀಮಾತೆ ದೋಣಿಯನ್ನೇರಿದರು. ಸುಶೀಲ್ ಮತ್ತು ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದೆವು; ನಡೆದೇ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಮರಳಿದೆವು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನರಿತು, ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದರು,

“ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ - ನಾನಂತೂ ಇದ್ದೇನೆಲ್ಲ ; ದುಃಖವಾದರೆ ನಡುನಡುವೆ ಬಂದು ಭೇಟಿಯಾಗುವಿರಂತೆ.”

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಅರ್ಧ ಒರಗಿ ಕೊಂಡೇ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ನಡೆದ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತೇನೆ:

ಶ್ರೀಮಾತೆ ಹೇಳಿದರು: “ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಶಾರದ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಗೊತ್ತೇ?” ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ನಾವು ಕಾತರರಾಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಅವರು, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನೈವೇದ್ಯದ ಕೊಠಡಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದತ್ತ ಕೈ ತೋರಿಸಿ, “ಅಲ್ಲೊಂದು ಪಾರಿಜಾತದ ಮರವಿದೆಯಲ್ಲ?” ಎಂದಾಗ ನಾವು, “ಹೌದಮ್ಮಾ, ಇದೆ” ಎಂದೆವು.

ಶ್ರೀಮಾತೆ: “ಆತ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಂದು ಅಡ್ಡಪಂಚೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು, ಒಣಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮಲಗುವ ಮುನ್ನ ಅದನ್ನು ಆ ಮಠದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಬಂದು, ಹೂ ಕೊಯ್ಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ತಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹೂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜೋಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಪೂಜೆಗೋಸ್ಕರ ಅಣಿಗೊಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾರಿಜಾತ ಹೂವು ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವಲ್ಲಾ? ಹಾಗಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಹೂಗಳೂ ಮಲಿನವಾಗುತ್ತವೆ ಅಂತ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ನೋಡಿದೆಯಾ, ಎಂಥ ನಿಷ್ಠೆ ಅವನದು!” ಸುಶೀಲ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಕೇಳಿದರು, “ಅಮ್ಮಾ, ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ತಾನೇ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಲಯವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡದ್ದು?”

ಶ್ರೀಮಾತೆ: “ಹೌದು ಮಗು, ಅಂದು ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ; ಬೆಳದಿಂಗಳು ಹಬ್ಬತ್ತು. ನಾನು ಆ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಂಗೆಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು, ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿದು ಹೋಗಿ, ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಚನ ವೆದ್ದಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ನೋಡತೊಡಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ನರೇನ್ (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು) ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲೇ ಬಂದ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಗಂಗೆಯ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಚಿಮ್ಮುಕಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅಬ್ಬಾ! ಎಣಿಸಲಾಗದು, ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೋ! ನರೇನನ ಕೈಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲಾರಂಭಿಸಿದರು! ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಗಂಗಾನದಿಗೆ ಇಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ.”

ಆಗ ಸುಶೀಲ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಹೇಳಿದರು: “ಹಾಗೇ ಆಯಿತು, ಅಮ್ಮಾ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆದ್ದರು.”

ಶ್ರೀಮಾತೆ: “ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪಂಚತಪ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ನೋಡಿದೆ.”

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)